

NIEUWSBRIEF

Nummer 7 - juli 2012

Contactadressen

Douwe Zondervan (voorzitter)
lewâl 28
8551 PT Woudsend
tel. (0514) 59 16 79
e-mail: douwezondervan@ziggo.nl

Siemon de Vries (secretaris)
A.H. Trompstrjitte 18
8551 NV Woudsend
tel. (0514) 59 19 51
e-mail: hkwoodsand@gmail.com

Peter Kranendonk (penningmeester)
Midstrjitte 71
8551 PJ Woudsend
tel. (0514) 59 25 24
e-mail: phkranendonk@zonnet.nl

Bankrekeningnr. 29.63.35.134 t.n.v.
Stichting Historische Kring Woudsend

Ons werk wordt mede mogelijk
gemaakt door een bijdrage van

Stichting Woudsend
Anno 1816

Zomer

De vakantietijd is aangebroken, het verenigingsleven staat even stil en ook de activiteiten van de Historische Kring Woudsend staan nu op een laag pitje. In deze nieuwsbrief willen wij u nog graag even informeren over onze activiteiten en ontwikkelingen in het afgelopen seizoen.

Donateursavonden

Afgelopen seizoen hebben wij twee donateursavonden georganiseerd, avonden die overigens door iedereen bezocht kunnen worden. Op vrijdag 25 november 2011 hadden we twee nieuwe presentaties, de film 'Woudsend, kruispunt van waterwegen', die dorpsgenoot Leo Harland voor ons gemaakt heeft, en de door Douwe Zondervan verzorgde presentatie 'Geschiedenis van Woudsend en de kerken'. Het was een mooie avond met een grote opkomst.

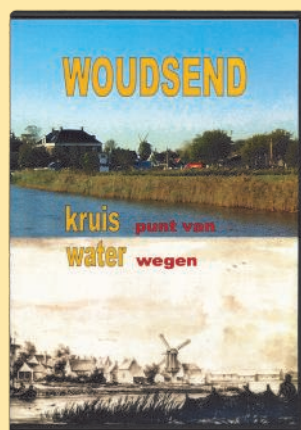
Op 16 maart 2012 had Gerben Groenhof een boeiende lezing over de 'N.V. Friesche Kofscheepsrederij' te Woudsend, opgericht in 1839 door Age Hylkes Tromp en zijn zoon. Wie meer over deze rederij wil weten verwijzen wij naar het verhaal van Groenhof in jaarboek 1989 van het Fries Scheepvaart Museum. Jaarboek 1989 is nog verkrijgbaar bij het Fries Scheepvaart Museum in Sneek.

Donateurs

Het aantal donateurs van de Stichting Historische Kring Woudsend blijft groeien. Momenteel hebben we ruim 150 donateurs. Donateurs hebben vrij entree op de donateursavonden en krijgen tweemaal per jaar de nieuwsbrief in de bus.

Het dorpsarchief van Woudsend

Historische informatie over Woudsend is ook te vinden op onze website met het digitale archief. Dit archief bevat foto's en documentatie over de Woudsender geschiedenis en wordt geleidelijk verder uitgebreid. Het is te raadplegen op www.dorpsarchieven.nl, doorklikken op ons dorp (via de kaart of het lijstje met dorpen) of via de startpagina van www.woudsendonline.nl.

'Woudsend, kruispunt van waterwegen'

Deze film laat de ontstaansgeschiedenis van Woudsend zien en gaat vooral in op de positie van Woudsend aan het water als verbindingspunt van (water-)wegen. Mooie beelden worden gegeven van de geschiedenis van onze beroemde brug en bijvoorbeeld van de lewâl en van de Weisleet.

De dvd is nog te koop voor slechts 5 euro (eventuele verzendkosten € 2,50). Informatie bij de secretaris.

Gedenksteen en informatiebord onthuld

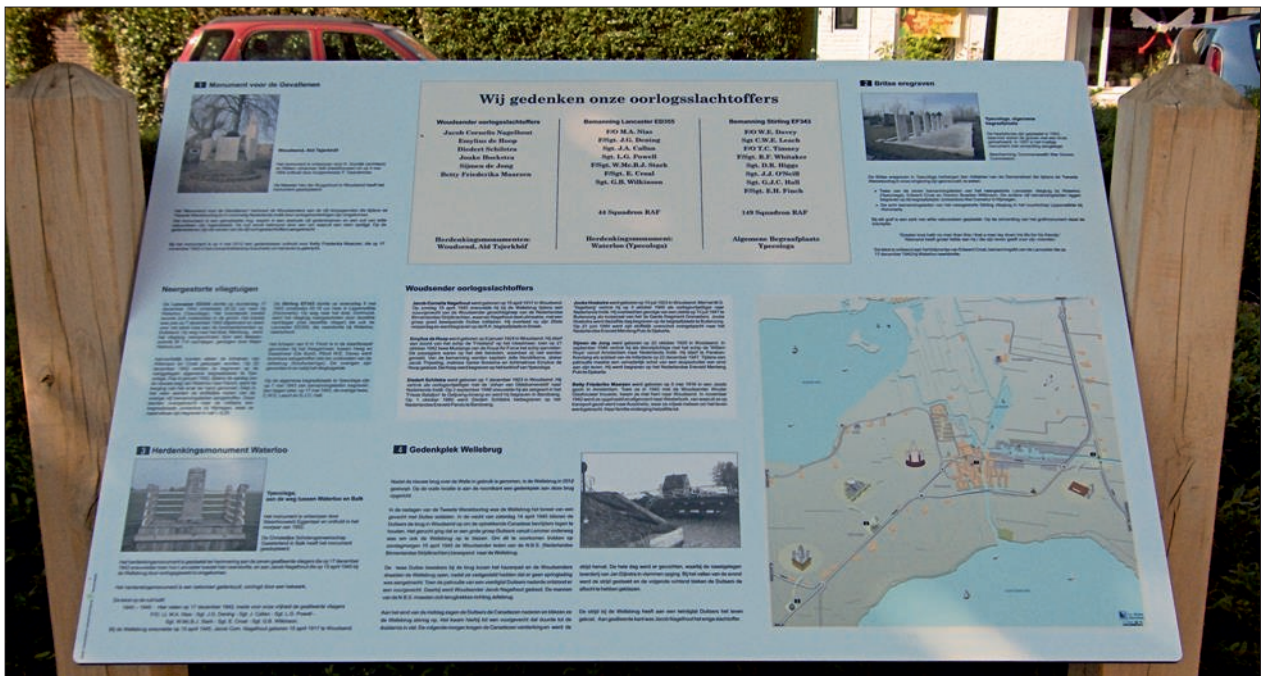
Tijdens de dodenherdenking is bij het oorlogsmonument aan het Ald Tsjerkhûf een gedenksteen en informatiebord onthuld. De gedenksteen is een initiatief van de Historische Kring Woudsend en herinnert ons aan het joodse oorlogsslachtoffer Betty Maarzen. Zij trouwde op 11 februari 1942 met de Woudsender Wouter Glashouwer (zoon van Tjalling en Griet) en kwam met hem bij zijn ouders op nummer 74 aan It Skil in Woudsend wonen.

Foto's: Siemon de Vries

In november 1942 werd zij opgehaald en vanuit Sneek overgebracht naar Westerbork en vandaar op 16 november naar Auschwitz getransporteerd, waar ze de volgende dag om het leven werd gebracht. Jan J. de Vries schreef er in het supplement bij het oorlogsboek een verhaal over. Na 70 jaar is er bij het oorlogsmonument een blijvende herinnering aan Betty Glashouwer-Maarzen, ook een Woudsender oorlogsslachtoffer.

Het informatiebord is een gezamenlijk initiatief van de oude gemeente Wymbritseradiel, Dorpsbelangen, Oranjevereniging en de Historische Kring Woudsend. Het bord geeft informatie over de verschillende gedenktekens in en rond Woudsend en over de oorlogsslachtoffers. Er staat ook een plattegrond op met een verwijzing naar die gedenktekens. Het realiseren van de gedenksteen en het informatiebord werd mogelijk gemaakt door de oude gemeente Wymbritseradiel, die het grootste gedeelte van de kosten voor haar rekening nam.

Wellebrug

Met het in gebruik nemen van de nieuwe Wellebrug is de rondweg om Woudsend helemaal klaar. Maandag 2 juli hebben gedeputeerde Sietske Poepjes van de provincie Fryslân en wethouder Gea Akkerman-Wielinga van de gemeente Súdwest-Fryslân de brug officieel geopend. De brug heeft de naam 'Nije Wellebrêge' gekregen. Momenteel wordt de oude Wellebrug gesloopt en daarmee verdwijnt een plek die in de Woudsender historie herinnerd zal blijven, al was het maar door het gevecht in de nadagen van de Tweede Wereldoorlog, waarbij Woudsender Jacob Nagelhout het leven verloor.

De geschiedenis van de Wellebrug gaat terug naar 1843, toen de straatweg tussen Lemmer en Sneek werd aangelegd, waardoor voor het eerst een goede verbinding over de weg tot stand kwam, waarlangs het huidige streekdorp Koufurderrige ontstond. De brug zorgde voor de noodzakelijke verbinding in de straatweg over het brede water naar het Koevordermeer, De Welle.

In de loop van de jaren is de brug een paar keer vernieuwd of vervangen door een nieuwe brug. In 1872 werd de brug voor het eerst vernieuwd en in 1906 kwam er een nieuwe draaibrug. Op 15 april 1945 hebben de terugtrekkende Duitsers de brug laten ontploffen na een vuurgevecht met de Woudsender ondergrondse. Jacob Nagelhout werd hierbij op zijn 28^e verjaardag dodelijk getroffen door het vuur van de vijand. Na de oorlog heeft er tijdelijk een noodbrug gelegen. In 1959 kwam een nieuwe brug, de vaste brug die nu gesloopt wordt. Aan weerszijden van de brug zijn stenen gevonden met de jaartallen 1906 en 1959.

Op initiatief van Dorpsbelangen wordt nabij de plek van de oude Wellebrug een gedenkplek ingericht als herinnering aan de geschiedenis van deze belangrijke oeververbinding. Daarbij wordt ook een stukje oude straatweg met klinkers aangelegd. Daarvoor hoeft overigens niet zoveel moeite gedaan te worden, want onder het verwijderde asfalt bij de brug kwam de oude straatweg tevoorschijn..... Ook probeert Dorpsbelangen een voetpad langs de Welle te realiseren naar de gedenkplek omdat er nu in en om Woudsend weinig mogelijkheden zijn om langs de waterkant te wandelen.

Uit het foto-album van oud-Woudsender Feike van der Velde laten wij u hier een foto zien van de oude draaibrug voor de vervanging door een vaste brug in 1959.

Oude winkels even terug

De Historische Kring heeft meegewerkt aan een initiatief vanuit de Midstrjitte om tijdens de sleepbootdagen het beeld van de oude winkeltjes, zoals die er voorheen talrijk waren in de Midstrjitte, te doen herleven door deze voor de sleepbootdagen weer even in te richten als winkel. De belangstelling bij de bewoners was zo groot, dat het project werd uitgebreid naar andere straten in het centrum. In totaal deden ruim 40 bewoners mee. De Historische Kring leverde foto's van de panden, initiatiefneemster Sigrid Boersma pluisde bij ons en bij de gemeente het archief na en liet voor elke deelnemende 'winkel' een spandoek maken met daarop een foto en informatie over het pand en de bewoners.

Dat het een geslaagd plan was, bleek wel uit de enthousiaste reacties van de bezoekers.

Foto's Jan Osinga.

Historisch Festival Súdwest

In samenwerking met de Stichting Bolsward Historie, die dit jaar 60 jaar bestaat, organiseert het Netwerk Streekarchief Zuidwest Friesland (NSZF) een Historisch Festival op zaterdag 22 september 2012. Het programma bestaat uit een historische markt met kramen in de Broerekerk, waar de deelnemers aan de bezoekers laten zien waar ze zich mee bezig houden. De Historische Kring Woudsend zal ook present zijn. In Ons Gebouw worden verschillende lezingen gehouden over historische onderwerpen en draait het Fries Film Archief permanent oude films. Daarnaast kunnen bezoekers in de binnenstad meedoen aan allerlei activiteiten met een historisch tintje. Het festival is die dag van 11.00 - 17.00 uur.

Het Histoarysk Festival Súdwest werd in 2010 voor de eerste keer door het Netwerk Streekarchief Zuidwest Friesland georganiseerd. Toen in Woudsend, in samenwerking met de Stichting Historische Kring Woudsend. Het was met 40 deelnemers en zo'n 900 bezoekers zo'n groot succes, dat besloten is het festival nog eens te houden.

Zomerreces

In de zomerperiode zijn er tot 1 oktober geen inlooppiddagen in het MFC. Voor informatie, materiaal of suggesties kunt u in deze periode altijd contact opnemen met de contactpersonen of een bericht sturen naar hkwoudsend@gmail.com. Een mooie zomer toegewenst.

Gooi niet weg!

wat voor onze Historische Kring erg waardevol kan zijn: documenten, boeken, foto's, dia's enz.

